

NYE PERSPEKTIVER PÅ DET MUNDTLIGE I DANSKFAGENE

DaDi's femte seminar om forskning i danskfagenes didaktik

Dato: Mandag den 20. juni.

Vært: Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier og Institut for Litteratur, Kommunikation og Medier, Syddansk Universitet

Sted: Lokale Comenius, IFPR, SDU, Odense

Program

10.00-10.30 **Velkomst**

DaDi's seminar-historie som optakt til dette års tema

10.30-11.00 **Arbejde med mundtlighed i det ny humaniora**

Karin Esmann Knudsen, lektor, ph.d., ILKM, Syddansk Universitet

Uddannelsen i Skrivekunst/ Creative Writing blev oprettet som tilvalg og åben uddannelse på Syddansk Universitet i 2006. Uddannelsen er bygget op omkring de studerendes produktive arbejde med at skrive og reflektere over egne tekster i forskellige genrer. Den æstetiske tilgang er gennemgående i de discipliner der er indeholdt i uddannelsen, således også i Retorik hvor der på forskellig vis er blevet arbejdet med bl.a. mundtlighed og mundtlig fremstilling. Erfaringerne fra uddannelsen viser at inddragelsen af det produktivt-æstetiske giver de studerende kompetencer, også inden for de mere traditionelle akademiske områder. Oplægget tager udgangspunkt i to empiriske miniundersøgelser der forsøger at indfange de studerendes egne erfaringer med hele uddannelsen (forår 2009) og specielt arbejdet med mundtlighed i retorikdisciplinen (forår 2011). Herudfra diskuteres perspektiverne i forhold til de nye krav til de humanistiske uddannelser.

11.00-11.30 **Mundtlighed i et multimodalt perspektiv**

Nikolaj Frydensbjerg Elf, adjunkt, ph.d., IFPR, Syddansk Universitet

Hvordan kan man tænke modersmålsfagets mundtlighedsundervisning i et multimodalt perspektiv? Gennem nedslag i tre empiriske undersøgelser – ph.d.-projektet Towards semiocyt? (2009), studiet "Undervisning i mundtlige genrer – en sociokulturel tilgang" (DanskNoter, 2007) og det igangværende FKK-projekt Writing to Learn, Learning to Write – analyseres muligheder og barrierer for mundtlighedsundervisning i danskfaget på gymnasialt niveau. Analysen lægger op til en diskussion af mundtlighedsundervisningens bidrag til en omtænkning af danskfagets/ modersmålsfagets didaktik i et multimodalt og socialemiotisk perspektiv.

11.30-12.00 **At tale med, om og igennem litteraturen – en systematisk tilgang til mundtlighed i litteraturundervisningen**

Svend Skriver, adjunkt, ph.d., INSS, Københavns Universitet

Hvordan integrerer man arbejdet med mundtlighed i litteraturundervisningen? I en vekselvirkning mellem analyse af empiriske eksempler og diskussion af centrale aspekter af Mads Haugsteds forskning i mundtlighed afsøger oplægget, hvilke muligheder vi har for at arbejde systematisk med mundtlighed i litteraturundervisningen.

12.00-13.00 **Frokost**

13.00-13.30 **Hvordan udvikle kultur og identitet i litteratursamtalen?**

Helle Rørbech, Cand. mag. Ph.d. studerende, DPU, Århus Universitet

Formålet med undervisning i faget dansk i grundskolen er bl.a., at eleverne ser en forbindelse mellem sprog, litteratur og andre udtryksformer og udvikling af personlig og kulturel identitet (Fælles Mål 2009 s. 3). I oplægget vil jeg fokusere på, hvordan begreberne kultur og identitet kan forbindes med diskursive praksisser og retoriske strategier i litteratursamtaler. Resultater fra et igangværende ph.d. – projekt, hvor jeg med afsæt i poststrukturalistiske tilgange undersøger konstruktioner af kultur og identitet i danskfagets litteraturcurriculum og i litteratursamtaler i fire klasser, inddrages i diskussionen. Oplægget lægger op til en diskussion af, hvorvidt en performativ forståelse af kultur og identitet kræver en gentænkning af det dialogiske og flerstemmige klasserum (Dystbe 1997).

13.30-14.00 **Lyttesansen. En del af mundtligheden**

Tina Høegh, Postdoc. Ph.d. INSS, Københavns Universitet

Ved træning af lyttesansen supplerer vi brugen af stemme og krop. Bevidsthed om udtrykket i oplæsning, tale og samtale kommer fra mundtlighedens receptive partner, lytningen, her kvalificeres både vores oplevelse, vores evne til imitation, vores forståelse af hinanden og vores forståelse af tekster. Den fænomenologiske undersøgelse af mundtlig tekstoplæsning og lytternes evne til analyse, tolkning og korrektion af tekstfremførelsen er undersøgt i gymnasiundervisning og beskrevet i afhandling <http://poetiskpaedagogik.dk/> samt afprøvet på andre uddannelsesniveauer siden. Arbejdet lægger (endnu en gang) op til diskussion af hvorvidt det virkelig forudsætter højere kulturel forforståelse og affinitet at kunne opleve æstetisk erfaring og at arbejde kvalificeret med kunsten.

14.00-14.15 **Pause**

14.15-14.45 **Nordisk Netværk for Modersmålsdidaktisk Forskning (NNMF).**

Diskussion om netværkets fortsættelse og DaDi's medvirken efter at den treårige NordForsk-bevilling udløber i 2011. Herunder udpegning af repræsentant til den styregruppe der forventes nedsat under NNMF-konferencen i Tønsberg i november.

14.45-15.30 **Valghandling og diskussion af DaDi's fremtidige aktivitetsniveau**

Styregruppen er i år på valg. Alle i den siddende styregruppe har indvilliget i at genopstille. Der er mulighed for at afholde kampvalg i tilfælde af andre kandidater, men det er også muligt blot at supplere styregruppen.

Tilmelding senest **den 27. maj** til Nikolaj (nfe@ifpr.sdu.dk) eller Ellen (ekr@ifpr.sdu.dk)